

ରୂପ୍ତି ପ୍ରୟୋଗ

କେତେକ ରୂପ୍ତିର ବ୍ୟବହାର

୧. ଅନୁଗ୍ରହର ପାତ୍ର (ଦୟାର ପାତ୍ର) - ଅପରିଚୟକୁ ଅନୁଗ୍ରହର ପାତ୍ର ନ ଭାବି ସାହାଯ୍ୟ କର ।
୨. ଅରଣ୍ୟ ରୋଦନ (ବୃଥା ଚେଷ୍ଟା) - କାହା ପାଖରେ ଅରଣ୍ୟ ରୋଦନ ନକରି ନିଜ କାମ ନିଜେ କର ।
୩. ଅଣ୍ଠା ଭାଙ୍ଗିବା (ଦୂର୍ବଳ ବା ନିଃସହାୟ ହେବା) - ସୀ ମଲାଦିନୁ ତା'ର ଅଣ୍ଠା ଭାଙ୍ଗିଯାଇଛି । ସେ କେଉଁଥରେ ମୁଣ୍ଡ ଖେଳେଇବାକୁ ନାରାଜ ।
୪. ଅଣ୍ଠା ଭିଡ଼ିବା (ସାହସ ବାହିବା) - ସମସ୍ତେ ମିଳିମିଶି ଅଣ୍ଠା ଭିଡ଼ିଲେ ପ୍ରାକୃତିକ ବିପଦକୁ ସମ୍ମାଳି ନେଇହେବ ।
୫. ଅଣ୍ଠିରୁରା ତଣ୍ଡି କାଟିବା(ନିଜର ଲୋକ କ୍ଷତି କରିବା)-ତା'ର ଭାଇ ସବୁ ନାଟର ଗୋବର୍ତ୍ତନ; ଅଣ୍ଠିରୁରା ତଣ୍ଡି କାରୁଛି ।
୬. ଅନ୍ତାରରେ ବାଢ଼ି ବୁଲେଇବା କିମ୍ବା ଅନ୍ତାର ଘରକୁ ଟେକା ମାରିବା କିମ୍ବା ଅନ୍ତକୁ ଅଛ ବାଟ କଢେଇଦେବା (ଅନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା) - ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଳ ନିମିତ୍ତ ଉଚିତ କର୍ମ କର । ଅନ୍ତାରରେ ବାଢ଼ି ବୁଲେଇଲେ କିଛି ସୁପଳ ମିଳିବ ନାହିଁ ।
୭. ଅନ୍ତର ଲଜ୍ଜି (ୱେଳମାତ୍ର ସଜାନ) - ଗୋପାଳ ବାପା ମାଆଙ୍କର ଅନ୍ତର ଲଜ୍ଜି ପରି । ସେମାନେ ତାହାରି ମୁହଁକୁ ଚାହିଁ ଦିନ କାରୁଛି ।
୮. ଅକଳ ଗୁରୁମ (ବୁଦ୍ଧି ହଜିଯିବା) - ହଠାତ୍ ବିପଦର ସମ୍ବ୍ରଦ୍ଧିତ ହେଲେ ଅନେକଙ୍କର ଅକଳ ଗୁରୁମ ହୋଇଯାଏ ।
୯. ଅକଳ ସଲାମୀ (ଗୁରୁଦଶ୍ତିଣା) - ତୁ ଏ ଯାବତ୍ ଅକଳ ସଲାମୀ ଦେଇନ୍ତୁ । ବୁଦ୍ଧି ଆସିବ କେଉଁଠୁ ?
୧୦. ମନ ଘର ଧରିବା (ବିଶେଷ କ୍ଷତି ହେବା) - ସେ କାହାକୁ କିଛି କହି ନପାରିଲେ ମଧ୍ୟ ଯାହା ସବୁ ଘରୁଛି ସେତିକିରେ ତାଙ୍କ ମନ ଘର ଧରିଲାଣି ।
୧୧. ଅଳଣା କଥା (ମୂଲ୍ୟହୀନ କଥା) - ଅଳଣା କଥାରେ ମୁଣ୍ଡ ଖେଳେଇବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ।
୧୨. ଅନ୍ତି ଦେଶରେ ଦର୍ପଣ ବିକିବା (ଆଦର ନଥୁବା ସ୍ଥାନ ବା ବ୍ୟକ୍ତି ସହିତ ସମ୍ପର୍କ ରଖିବା) - ଭରିଆ ପରି ମୂର୍ଖକୁ ଭାଗବତ ବାଣୀ ଶୁଣାଇବା ତୋର ଅନ୍ତି ଦେଶରେ ଦର୍ପଣ ବିକିବା ଛଢା ଅନ୍ୟ କିଛି ନୁହେଁ ।
୧୩. ଅନ୍ତ ବୁଝାମଣା (ଓଳଟା ବୁଝିବା) - ଯେଉଁଠି ଅନ୍ତ ବୁଝାମଣା ଚାଲିଥୁବ ସେଠି ନ୍ୟାୟ ଆଶା କରିବା ଅକାରଣ ।
୧୪. ଅଗ୍ନିଶର୍ମୀ ହେବା (ଖୁବ୍ ଭାଙ୍ଗିବା)-ଅସଳ କଥାଟା କହିଦେବାରୁ ଲୋକଟା ଅଗ୍ନିଶର୍ମୀ ହୋଇ ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଗାଲିଦେଲା ।
୧୫. ଅଠା ବୋଲିଦେବା (ଦୟା କରିବା) - ନିଜେ ଦୋଷ କରି ଅନ୍ୟ ମୁଣ୍ଡରେ ଅଠା ବୋଲିଦେବା ତା'ର ଅଭ୍ୟାସ ।
୧୬. ଅଠନଳା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗାତ ବସିବା (ଅଠନଟି ସନ୍ତାନ ସନ୍ତତିର ମାଆ ହେବା) - ସାବି ନାନୀ ଅଠନଳା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗାତ ବସିପାରିଛି ।
୧୭. ଅମଢା ମାଡ଼ିବା (ଅବାଚରେ ଯିବା) - ଜୀବନରେ ଅମଢା ମାଡ଼ିବା ବଡ଼କଥା ନୁହେଁ । ଅମଢା ମାଡ଼ିବା ପରେ ବାଟ ଫେରିଆସିବ ହେଲା ବଡ଼କଥା ।
୧୮. ଅମୃତ ହାଣ୍ଡିରେ ବିଷ କଣିକାଏ (ଗୋଟିଏ ମନ କାର୍ଯ୍ୟ ଦାରା ସମସ୍ତ ସୁପଳ ନଷ୍ଟ ହେବା)-ଗୋବିଦିବାକୁ ସାରା ଜୀବନ ଆଦର୍ଶବାଦୀ ହୋଇ ଶେଷରେ ଏହି ସାମାନ୍ୟ କଥାରେ ସାନଭାଇକୁ ଘରୁ ବାହାର କରିଦେଲେ । ଏହା ତ ଅମୃତହାଣ୍ଡିରେ ବିଷ କଣିକାଏ କଥ ହେଲା ।
୧୯. ଅଳୟରାକୁ ବାଇଗଣ ପିଙ୍ଗିବା (ଅନିଦିଶ୍ୟ ଫଳ ଆଶାରେ କୌଣସି କାମକରିବା) - ତା' କଥା କାହିଁକି କହୁଛୁ ? ତା'ର ସବୁ ଜାମ ଅଳୟରାକୁ ବାଇଗଣ ପିଙ୍ଗିବା ସହ ସମାନ ।
୨୦. ଅପାଳକ ଭାଙ୍ଗ୍ୟକୁ ବିକୁଳି ଲକ୍ଷେ ଟଙ୍କା (କ୍ଷୀଣ ଆଶାର ସଞ୍ଚାର) - ସେ ସବୁଠାରୁ ଖାଲି ହାତରେ ଫେରି ହତାଶ ହୋଇପଡ଼ିଛି, ତା'ର

ତା'ପ୍ରତି ଆଶ୍ଵାସନା ଅପାଳକ ରାଇଜକୁ ବିକୁଳି ଲକ୍ଷେ ଚଙ୍ଗା ପରି ।

୧୧. ବେଢ଼ି ଉପରେ କୋରଢା (ଦୁଃଖ ଉପରେ ଦୁଃଖ) - ବାତ୍ୟାରେ ତାଙ୍କ ଘର ଉଜ୍ଜ୍ଵଳ ଯାଇଥିବା ବେଢ଼ି ଉପରେ କୋରଢା ପରି ।
୧୨. ଅଇରି ଖପରା ବଇରି ବା କିମ୍ବା ଅଭଲ ପତର ବଉଳ ବା (ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗରୀବ)-ଘରୁ ତାଳି ଆସିବା ପରେ ଲୋକଟା ଅଇରି ଖପରା ବଇରି ହୋଇ ବୁଲୁଛି । ତାକୁ କେହି ସାହାୟ୍ୟ କରିବାକୁ ନାହିଁ ।
୧୩. ରକ୍ତ ଚାଉଳ ଚୋବାଇବା (ଖୁବ୍ ରାଗିଯିବା) - ସେ ମୋ ନାଁ ଧରିଲେ ରକ୍ତ ଚାଉଳ ଚୋବାଉଛନ୍ତି ।
୧୪. ଅହିନକୁଳ ସମ୍ପର୍କ (ଭୀଷଣ ଶତ୍ରୁବା) - ମାଧ୍ୟବ ଓ ମୋ ଭିତରେ ଅହିନକୁଳ ସମ୍ପର୍କ । ଏପରି ସ୍ମୁଲେ ମୁଁ ତାଙ୍କ ପାଖକୁ କେମିତି ଯିବି ?
୧୫. ଆ ବଲଦ ମୋତେ ବିଶ କିମ୍ବା ଆ କୁରାଡ଼ି ବେକରେ ବସ (ବିପଦକୁ ଡାକି ଆଣିବା) - ଆ ବଲଦ ମୋତେ ବିଶ, ତୋତେ ଯେତେବେଳେ ମୁଁ ସୁଯୋଗ ଦେଇଥାଏ, ତୁ ମୋତେ ବିପଦରେ ନ ପକାଇବୁ କିପରି ?
୧୬. ଆକାଶ କୁସୁମ (ଅସମ୍ବବ କଥା) - ତୋର ଯୋଜନା ମତେ ଆକାଶ କୁସୁମ ପରି ଲାଗୁଛି ।
୧୭. ଆଖି ଆଗରେ ରଖିବା (ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିବା) - ଜାତୀୟ ସାର୍ଥକୁ ଆଖି ଆଗରେ ରଖି ଆମକୁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରିବାକୁ ହେବ ।
୧୮. ହରତ ଘଣାରେ ପଡ଼ିବା (ଯୋର ବିପଦରେ ପଡ଼ିବା) - ସେ ନିଜର ସାର୍ଥପର ସ୍ଵଭାବ ଯୋଗୁଁ ଏବେ ହରତ ଘଣାରେ ପଡ଼ିଛନ୍ତି ।
୧୯. ଆଖି ଦେବା (ସତ୍ତ୍ଵ ନେବା) - ପିଲାଗା ଉପରେ ଚିକିଏ ଆଖି ଦେବା ପାଇଁ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରିଛି ।
୨୦. ଆଖି ପକେଇବା (ଲୋଲୁପ ଦୃଷ୍ଟି) - ସେ ଏହି ଜିନିଷଟି ଉପରେ ଆଖି ପକାଉଛି ।
୨୧. ହାତ ବାରିସି (ବୋଲକରା) - ରାଜା ତା ମାଲିକର ହାତ ବାରିସି ସଦୃଶ ।
୨୨. ଆଖି ବୁଜି ଦୂଧ ପିଇବା (୦କିବା) - ସେ ରାବୁଛି ଯେ କେହି କିଛି ଜାଣୁ ନାହାନ୍ତି । ପୁଅ ଆଖି ବୁଜି ଦୂଧ ପିଇଛି ।
୨୩. ମୁଣ୍ଡରେ ବକ୍ତ୍ର ପଡ଼ିବା (ବତ୍ ବିପଦ ଆସିବା) - ସେ ନିଜର ପିତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ସମ୍ବାଦ ପାଇ ମୁଣ୍ଡରେ ବକ୍ତ୍ର ପଡ଼ିବା ପରି ଅନୁଭବ କଲେ ।
୨୪. ଆଖିରେ ଆଙ୍ଗୁଠି ପୂରାଇବା କିମ୍ବା ଆଖିରେ ଧୂଳି ଦେବା (୦କିବା) - ସେ ସମସ୍ତଙ୍କ ଆଖିରେ ଆଙ୍ଗୁଠି ପୂରାଇ ଏଠାରୁ ତାଳିଯାଇଛି । କେବଳ ସେତିକି ନୁହେଁ, ଗଲାବେଳେ ଆଉ କେତେକଥା କରିଯାଇଛି ।
୨୫. ଆଖି ବୁଜିବା (୧) (ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିବା)- ସେ ଶାଠିଏ ବର୍ଷ ବୟସରେ ଆଖି ବୁଝିଲେ (୨) (ଉପେକ୍ଷା କରିବା) - ସେ ସବୁ କଥାକୁ ଆଖି ବୁଜି ଦିଅନ୍ତି ।
୨୬. ଲକ୍ଷାରେ ହରି ଶର (ଅସମ୍ବବ କଥା) - ସେ ସର୍ବଦା ମିଛକଥା କହୁଥିବା ବେଳେ, ଏବେ କହୁଥିବା ସତ କଥାଟି ଲକ୍ଷାରେ ହରି ଶର ପରି ।
୨୭. ଆଖି ତେରିଦେବା (ଆର୍ଦ୍ଦ୍ୟ ହେବା) - ତାଙ୍କ ହାବଭାବ ଦେଖି ମୋ ଆଖି ତେରି ହୋଇଗଲା ।
୨୮. ଆଖି ଛୁଇଁବା (ରାଣ ଖାଇବା) - କଥା କଥାକେ ଆଖି ଛୁଇଁବା ଓ ନିଜକୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ବୋଲି ଦାବୀ କରିବା ତାଙ୍କର ପୁରୁଣା ଅଭ୍ୟାସ ଅଟେ ।
୨୯. ଆଖି ପାଣିରେ ମରିବା (ବହୁକାଳ ଅପେକ୍ଷା କରି ନିରାଶ ହେବା) - ତାଙ୍କ ବାଟ ଚାହିଁ ଚାହିଁ ମୋ ଆଖି ପାଣି ମଳାଣି ।
୩୦. ଆଖିରୁ ଜୁଲୁଜୁଲିଆ ପୋକ ବାହାରିଯିବା (ହତଜ୍ଞାନ ହେବା) - ତାଙ୍କର ଅକାଳ ବିଯୋଗ ଖବର ଶୁଣି ମୋ ଆଖିରୁ ଜୁଲୁଜୁଲିଆ ପୋକ ବାହାରିଗଲା ।
୩୧. ହାଟ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ରହ୍ମ ଜ୍ଞାନ (ଅପାତ୍ରରେ ଦାନ) - ତୁ ଖେଳ ପଡ଼ିଆରେ ଆଉ ଭାଗବତ ବାଣୀ ଶୁଣାନା, ଏହା ଏଠାରେ ହାଟ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ରହ୍ମ ଜ୍ଞାନ ସଦୃଶ ।
୩୨. ଆଖିକିଆରାକୁ ଠେଲିଦେବା (ବିପଦରେ ପକାଇବା) - ତାହା ସହିତ ଘନିଷ୍ଠ ବନ୍ଧୁତା ରଖିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । କାରଣ ବେଳେ ପଡ଼ିଲେ ସେ ଯେକୋଣସି ଲୋକକୁ ଆଖି କିଆରାକୁ ଠେଲିଦେଇପାରେ ।
୩୩. ବସି ଖାଇଲେ ନଈ ବାଲି ସରେ (କର୍ମକୁଣ୍ଠ ବ୍ୟକ୍ତି ବିପୁଲ ସମ୍ପର୍କ ଅଧ୍ୟକାରୀ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଶେଷରେ ଅଭାବ ଗ୍ରୁଣ୍ଠ ହୁଏ) - ସେ ଏକ ନିପଟ ଅଳସ୍ବୁଆ । ବାପ ସମ୍ପର୍କ ବସି କେତେ ଦିନ ଖାଇବ, ତାର ମନେ ପଡ଼ୁନି ଯେ, ବସି ଖାଇଲେ ନଈ ବାଲି ସରେ ।
୩୪. ଆଗତ କୁହା, ପର ଗାଇ ଦୁହାଁ (ଉପରେ ପଡ଼ି କହିବା) - ତୋତେ ତ କେହି ପଚାରୁ ନାହାନ୍ତି । ତୁ କାହିଁକି ଆଗତକୁହା, ପର ଗାଇ ଦୁହାଁ ପରି ଭାଷଣ ଦେଉଛୁ ।
୩୫. ଅଗତା ଚଢ଼େଇକି ବେସର ବଟା (ରୋଜଗାର ନ ହେଉଣୁ ଖର୍ଚ୍ଚର ଯୋଜନା) - ତୁ ଆଗ ନିଜେ କେଉଁଠି ମୁଣ୍ଡ ଗୁଞ୍ଜିବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକର । ଅନ୍ୟର ଦାଯିତ୍ୱ ମୁଣ୍ଡକୁ ନେବା ପାଇଁ କାହିଁକି ଭାବୁଛୁ । ତୋ କଥା ମୋତେ ଅଗତା ଚଢ଼େଇକି ବେସରବଟା ପରି ଲାଗୁଛି ।
୩୬. ଆଶ୍ଵୁ ଆହୁଆ ନିଶାପ (ଓଳଟା ବୁଝାମଣା) - ପଞ୍ଚାୟତକୁ ମାଧ୍ୟାକୁ ଭଦ୍ରଲୋକ ହିସାବରେ ଭାକିବା ତୋର ବିରାଟ ଭୁଲ । କାରଣ ମାଧ୍ୟାକୁ ଆଶ୍ଵୁ ଆହୁଆ ନିଶାପ କିଏ ନ ଜାଣେ ?

୪୭. ଆୟୁ ଆୟୁ ହେବା (ପାତିରୁ କଥା ନ ବାହାରିବା) - ସତଚା ଜଣାପଡ଼ିଯିବା ପରେ ଲୋକଟା ଆୟୁଆୟୁ ହୋଇଗଲା ।
୪୮. ଆପଣା ସୁନା ଜେଣ୍ଠି (ନିଜ ଲୋକ ଦାରା ଅପଦସ୍ତ ହେବା) - ରାମହରିବାରୁ ଅପମାନିତ ହେବେ ନାହିଁ । ଆପଣାସୁନା ଜେଣ୍ଠି, ଶୁଭ୍ର ତାଙ୍କ ନିଜଲୋକ ହୋଇ ତାଙ୍କର ଚରିତ୍ର ସଦେହଜନକ ବୋଲି ଚାରିଆଡ଼େ କହିବୁଲୁଛି ।
୪୯. ଆବୁଆଛାଟି କହିବା (କାହନିକ କଥା କହିବା) - ତୁ ଯଦି ଠିକ୍ ଭାବେ ଜାଣିଛୁ, ତେବେ କଥାଟା କହ । ଆବୁଆଛାଟି କହିବା ଏଠି ଚକିବ ନାହିଁ ।
୫୦. ଆଶା ଭରସା (ଏକମାତ୍ର ସହାୟ) - ତାଙ୍କର କେହି ନାହିଁ । ଭଗବାନ ହିଁ କେବଳ ଆଶା ଭରସା ।
୫୧. ଆର ପାରିର ତାଙ୍କ (ଆୟୁଷ ଶେଷ ହେବା) - ଭବିଷ୍ୟତ ଉପରେ ଚିତ୍ତା କରିବା ପାଇଁ ମୋ ପାଖରେ ଅବକାଶ ଆଉ ନାହିଁ । ମୋତେ ଏବେ ଆର ପାରିରୁ ତାଙ୍କ ଶୁଭିଲାଣି ।
୫୨. ବୋପାରାଣ ଢିକ୍ ଗିଲି (ଜୋର ଜବରଦସ୍ତ କରିବା) - ମୋତେ ବାପା ରାଣ ଢିକ୍ ଗିଲି କହିଲେ କଣ ହେବ । ମୋ ଦାରା ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ହେବନାହିଁ ।
୫୩. ଭାତରେ ମାରିବା (ଜୀବିକା ଛତାଇ ନେବା) - କୌଣସି ମଣିଷକୁ ଭାତରେ ମାରିବା ଏକ ଅପରାଧ ଅଟେ ।
୫୪. ଭଠିଆ ଖାଇବା (ମାଗଣା ଖାଇବା) - କୌଣସି କାମ ନ କରି ଭଠିଆ ଖାଇବା ତୋର ଅଭ୍ୟାସ ହୋଇଗଲାଣି । ଏ ଅଭ୍ୟାସ ତୋତେ ଛାଡ଼ିବାକୁ ହେବ ।
୫୫. ଭର୍ଷନା ଧାନ ଗଜା ହେବା (ଅସମ କଥା ସମ୍ବନ୍ଧ ହେବା) - ଭର୍ଷନା ଧାନ ଗଜା ହେବ ନା ତାଙ୍କ ଅତୀତ ଆଉଥରେ ଫେରିଆସିବ ।
୫୬. ଭଢ଼ତା ଚଢ଼େଇର ପକ୍ଷୀ ଗଣିବା (ଗୁଡ଼ ରହସ୍ୟ ଭେଦ କରିବା) - ସେ ଭଢ଼ତା ଚଢ଼େଇର ପକ୍ଷୀ ଗଣିବା ଲୋକ । ତା କାନରେ ପଦେ ପଡ଼ିଲେ ସେ ସମସ୍ତ ଘରଣା ଠରରେ ଦେବ ।
୫୭. ଭପରେ ପଡ଼ିବା (ଅୟାଚିତ ଭାବରେ ଭାଗ ନେବା) - ସବୁକଥା ଭପରେ ପଡ଼ି ନାତିବାକ୍ୟ ଶୁଣାଇବାରେ ସେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ । ତେଣୁ ତା କଥାରେ ମୁଣ୍ଡ ଖେଳାଇବା ଭଚିତ୍ ନୁହେଁ ।
୫୮. ରଷ୍ଟିଜଟ(ବାଙ୍କ) ଛିଣ୍ଡେଇ ମରିବା (ଯେଉଁ କଥାରେ ବା କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅତି ଧୋର୍ଯ୍ୟଶାଳୀ ବ୍ୟକ୍ତି ମଧ୍ୟ କୁନ୍ଦ ହୋଇଯାଏ) - ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ବାବୁ ରାଗିବେ ନାହିଁ; ପାତାମର ତାଙ୍କ ନିଜ ଭାଇ ହୋଇ ତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସାକ୍ଷୀ ଦେଲା । ସେ ତ ରଷ୍ଟି ଜଟ ଛିଣ୍ଡେଇ ମରିବା ଅବସ୍ଥା ଭୋଗୁଛନ୍ତି ।
୫୯. ଏକା ମାଘରେ ଶାତ ଯାଏନି (ଶଠତା ଆଚରଣ ପୂର୍ବକ ସର୍ବଦା ସ୍ଵାର୍ଥସିଦ୍ଧି ସମ୍ବନ୍ଧ ନୁହେଁ) - ସେ ମୋତେ ଏଥର ଠକି ଦେଇ ତାଲିଗଲା । ଏକା ମାଘରେ ଶାତ ଯାଏନି; ଭବିଷ୍ୟତରେ କେବେ ଆସିଲେ ସେ ଜାଣିବ ମୁଁ କ'ଣ କରିପାରେ ?
୬୦. ଏ ଘର ମାଉସା ସେ ଘର ପିତରସା କିମ୍ବା ବରଘର ମାଉସା କନ୍ୟା ଘର ପିତରସା (ବ୍ୟକ୍ତିଦ୍ଵାନ ଲୋକ, ନିଜ ସ୍ଵାର୍ଥ ପାଇଁ ସବୁଠି ଭଲେଇ ହବା) - ତୁ ଯେଉଁ ବୁଢ଼ୀ କଥା କହୁଛୁ, ତା'ର ନୀ ଧର ନାହିଁ । ସେ ପରା ଏ ଘର ମାଉସା ସେ ଘର ପିତରସା ।
୬୧. ଓଳିଆରୁ ପଡ଼ି ଗଜା (ମୂଳରୁ ଚାଲାକ, ଜନ୍ମରୁ ବୁଦ୍ଧିମାନ) - ସେ ପରା ଓଳିଆରୁ ପଡ଼ି ଗଜାହୋଇଛି, ତାକୁ ବୁଦ୍ଧିରେ ଚପିଯିବା ସହଜ ନୁହେଁ ।
୬୨. କଥା ଦେବା (ବାଧା ଦେବା) - ସେ ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସାହାୟ୍ୟ କରିବେ ବୋଲି କଥା ଦେଇଛନ୍ତି ।
୬୩. ଓଷଧ ରାଗରେ କିମ୍ବା ଜର ବାଉଳାରେ ତାତିଆ କାମୁଡ଼ିବା (ନିଜର ଅସତୋଷ ଅନ୍ୟ ଉପରେ ଥୋଇବା)-ଆଗପତ୍ର ବିଚାର କରି ପାଇଁ ଖୋଲିବାକୁ ହେବ ।
୬୪. କଂସାରି ଘରର ପାରା (କୌଣସି କଥାରେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ) - ତାହାକୁ ତୁ ଧମକାଇବା ଅକାରଣ । ସେ ପରା କଂସାରି ଘରର ପାରା, କେତେ ଧମକାଣକୁ ଖାତିର କରିନି ।
୬୫. କଣ୍ଠା ହେବା (ବାଧା ହେବା) - ସେ ମୋ ବାଟରେ କଣ୍ଠା ହେଲାଣି ।
୬୬. କଣ୍ଠାବାଢ଼ରେ ଲୁଗା ପକେଇ କଳି କରିବା (ଉପରେ ପଡ଼ି ଝଗଡ଼ା କରିବା) - ତୁ ମୋତେ ସେ ବୁଢ଼ା ବିଷୟରେ କିଛି କହ ନାହିଁ । ସେ କଣ୍ଠା ବାଢ଼ରେ ଲୁଗା ପକେଇ କଳି କରିବା ଲୋକ ।
୬୭. କଥା ରଖିବା ବା କଥା ଡଳେ ନ ଅକାଇବା (ପ୍ରତିଶୃତି ପାଳନ କରିବା ବା ଅନୁରୋଧ ରକ୍ଷା କରିବା) - ସେ କଥା ରଖିବେ ବୋଲି ମୋର ବିଶ୍ୱାସ ଅଛି ।
୬୮. କଥା ଛିଣ୍ଟାଇବା (ନିଷ୍ଠି କରିବା) - ଆପଣଙ୍କ ଘରର ଗୋଲମାଳ ଅନେକ ଦିନ ହେବ ଲାଗିରହିଛି । ପାଞ୍ଚ ଲୋକ ତାଙ୍କ କଥାଟା ଛିଣ୍ଟାଇବା ଭଲ ।
୬୯. କଢ଼ାଗଣ୍ଠା ବୁଝିନେବା (୧) (ସମସ୍ତେ ସମ୍ପର୍କ ତୁଟେଇବା) - ବହୁତ ସହିବା ପରେ ମୁଁ ତାଙ୍କ ସହିତ କଢ଼ାଗଣ୍ଠା ହିସାବ ବୁଝିବା ହେବ ।

ନେଇସାରିଛି । (୨) (ସମସ୍ତ ହିସାବ ବୁଝିନେବା) - ମାଲିକ ମୋ ପାଖରୁ ତହବିଲର କଢ଼ାଗଣ୍ଠା ହିସାବ ବୁଝି ନେଇସାରିଛନ୍ତି ।

୧୦. କପାଳରେ ହାତ ଦେବା (ହତାଶ ହେବା) - ଚତୁର୍ଦ୍ଦର୍ଶଗରୁ ବିପଦ, କେହି ଜଣେ ବି ସାହାୟ୍ କରିବାକୁ ନାହିଁ । ବିଚାରା କପାଳରେ ହାତ ଦେଇ ବସିଛି ।

Techofworld.In

୧୧. କପାଳ ଫାଟିବା ବା କପାଳ ପୋଡ଼ିବା (ଦୁର୍ଦ୍ଵାରା ହେବା) - ଘରପୋଡ଼ି ପରେ ପରେ ଚୋରୀ, କପାଳ ଫାଟିବା କଥା; କିଏ ପିଠିରେ ପଡ଼ିବ ?

୧୨. କପାଳ ଫିଟିବା (ସୌଭାଗ୍ୟ ଉଦୟ ହେବା) - ବ୍ୟବସାୟ କଲାପରେ ଲୋକଟାର କପାଳ ଫିଟିଲା; ଘରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବିରାଜମାନ କଲେ ।

୧୩. କପା ଖାଇରେ ପଡ଼ିବା (ବିପଦରେ ପଡ଼ିବା) - ଲୋକଟା କପାଖାଇରେ ପଡ଼ିଛି, ତାକୁ ମୁକୁଳିବା ବାଟ ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ ।

୧୪. କଟା ଘାଆରେ ଚାନ୍ (ବିପଦ ଉପରେ ବିପଦ) - ସେ ଏବେ ବେମାର ଅଛି । ଏତେବେଳେ ତୁ ତାହା ସାଥୀରେ କଜିଆ କରିବା ଅର୍ଥ କଟା ଘାଆରେ ଚାନ୍ ଲଗାଇବା ପରି ହେବ ।

୧୫. କରଢ଼ି ଜଳିବା (ଶୁଧା ହେବା) - ଭୋକରେ ମୋ ପେଟ କରଢ଼ି ଜଳୁଛି ।

୧୬. କାନ ନାକ ଧରିବା (ଅପମାନିତ ହେବା) - ସାମାନ୍ୟ କଥାକୁ ନେଇ ତୁ ଗୋଟାଏ ଭଦ୍ରଲୋକକୁ କାନ ନାକ ଧରିବାକୁ ବାଧ 'କରୁଛି, ଏଣା କ'ଣ ଭଲ କଥା ?

୧୭. କଳା କନା ବୁଲାଇବା (ସର୍ବନାଶ ଘଟିବା) - ପଡ଼ୋଶୀର ଚକ୍ରାନ୍ତ ଫଳରେ ତାଙ୍କ ଘରେ କଳା କନା ବୁଲିଗଲା ।

୧୮. କନ୍ୟା ଦେଖା, ବାଇଗଣ ବିକା (କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ଏକ ସମୟରେ ଦୁଇଟି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା) - ତୁମେ ଏଥର ବହି କିଣିବା ପାଇଁ କଟକ ଗଲେ କୌଣସି ଭଲ ତାତ୍ତ୍ଵରଙ୍କ ପାଖରେ ନିଜ ସ୍ଥାନ୍ୟ ଭଲ କରି ଦେଖାଇ ନେବ । କନ୍ୟା ଦେଖା, ବାଇଗଣ ବିକା ଏ ଦୁଇଟି କାର୍ଯ୍ୟ ସୁବିଧାରେ ହୋଇଯିବ ।

୧୯. କାଠିକର ପାଠ (ଅତୀବ କଷ୍ଟକର) - ବର୍ତ୍ତମାନ ଦରଦାମ ଯେପରି ହୁ ହୁ ହୋଇ ବଢୁଛି, ସେଥିରେ ସାମିତ ଆୟ ଭିତରେ ଘର ଚଳାଇବା କାଠିକର ପାଠ ହେଲାଣି ।

୨୦. କାନରେ ହାତ ଦେବା (ନ ଶୁଣିବା ରାତି) - ଚାରୁ ବାକ୍ୟ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟର କୁଷା ରଚନା ଶୁଣିଲେ ସାଧୁଜନ କାନରେ ହାତ ଦେଇବସନ୍ତି ।

୨୧. କାମରେ ହାତ ଦେବା (କାର୍ଯ୍ୟାରମ୍ଭ) - ସେ ଆଗପଛ ବିଚାର କରି ନିଜ କାମରେ ହାତ ଦିଅନ୍ତି ।

୨୨. କାନ୍ଦି ଲଗେଇବା (ସାହାୟ୍ କରିବା) - ସମସ୍ତେ କାନ୍ଦି ଲଗେଇଲେ ଯେକୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇପାରେ ।

୨୩. କାଠ ହୋଇଯିବା କିମ୍ବା ଜଡ଼ ପାଲଟିଯିବା (ସ୍ତମ୍ଭଭୂତ ହେବା) - ଘରୁ ଦୁଃସମ୍ବାଦ ପାଇବା ପରେ ସେ କ୍ଷଣକାଳ କାଠ ପାଲଟି ଗଲେ ।

୨୪. କଳା କାଠ ପଡ଼ିଯିବା (ହତାଶ ହେବା, ଅପମାନିତ ହେବା) - ଦୁଣ୍ଡିତାରେ ମାଧବ କଳାକାଠ ପଡ଼ିଗଲା । ତାଙ୍କ କୁକର୍ମ ଜଣାପଡ଼ିବା ପରେ ସେ ଲାଜରେ କଳାକାଠ ପଡ଼ିଗଲା ।

୨୫. କୁଆ ଛୁଆ ଉଡ଼ିଯିବା (ନିର୍ମମ ମାଡ଼ ହେବା) - ଚୋରକୁ ଧରିବା ପରେ ସମସ୍ତଙ୍କ ହାତ ଉଠିଲା । କ'ଣ କହିବି ମାଡ଼ରେ କୁଆ ଛୁଆ ଉଡ଼ିଗଲା ।

୨୬. କୁହୁଡ଼ି ପହଞ୍ଚିବା (ବୃଥା ଭାବନା) - ପୁଅ ମନେ ମନେ କୁହୁଡ଼ି ପହଞ୍ଚୁଛି, ନିଜ କର୍ତ୍ତବ୍ୟକୁ ହୁତି ପୋଲାମାଲ ପାଇବା ପାଇଁ ଯୋଜନା କରୁଛି ।

୨୭. କେରାଣ୍ଟି ଗୁପ୍ତ ବାଲିଆ ଧରିବା (ବୃହତର ସ୍ଵାର୍ଥ ସିଦ୍ଧି ପାଇଁ ନଗଣ୍ୟ ଦାନ) - ତୋତେ ହାତ କରିବା ପାଇଁ ଏବେ ତୋ ସହିତ ସହଯୋଗ କରୁଛି । ମନେରଖ କେରାଣ୍ଟି ଗୁପ୍ତ ବାଲିଆ ଧରିବାରେ ସେ ଧୂରନ୍ତର ।

୨୮. ଖଢ଼ି ଧରିବା (ବିଦ୍ୟାରମ୍ଭ କରିବା) - ପିଲାଟି ଆସନ୍ତା ଶ୍ରୀପଞ୍ଚମୀ ଦିନ ଖଢ଼ି ଧରିବ ।

୨୯. ଖଣ୍ଡା ଦାଢ଼ରେ ବାଟ ଚାଲିବା (ସାବଧାନ ହୋଇ ଚାଲିବା) - ମୋ ଚାରି ପାଖରେ ଶତ୍ରୁ; ମୋତେ ସର୍ବଦା ଖଣ୍ଡା ଦାଢ଼ରେ ବାଟ ଚାଲିବାକୁ ପଡ଼ୁଛି ।

୩୦. ଖାଲ ଖୋଲିବା (ଷତ୍ରୁଯନ୍ତ କରିବା) - ଅନ୍ୟ ପାଇଁ ଖାଲ ଖୋଲିବା ଲୋକ ଦିନେ ନା ଦିନେ ନିଜେ ଖାଲରେ ପଡ଼େ ।

୩୧. ଖାଲରେ ପକାଇବା (ବିପଦରେ ପକାଇବା) - ସେ ନିଜର ସ୍ଵାର୍ଥସିଦ୍ଧି ପାଇଁ ଯେ କୌଣସି ଲୋକକୁ ଖାଲରେ ପକାଇବାକୁ କୁଣ୍ଡିତ ନୁହୁନ୍ତି ।

୩୨. ଖିଅ କାଢ଼ିବା (ଆଳ ବାହାର କରିବା) - ମାଳତୀ ନାନୀ କଥା କିଏ ନ ଜାଣେ; କୌଣସିମାତେ ଖିଅ କାଢ଼ି ସେ କଜିଆ କରି ବସିବ ।

୧୪. ଗାଲରେ ହାତ ଦେବା (ଚିତ୍ତ ହେବା) - ଉପସ୍ଥିତ ବିପଦରୁ ଉଦ୍ଧାର ପାଇବା ପାଇଁ ସେ ଗାଲରେ ହାତଦେଇ ବସିଛନ୍ତି ।
୧୫. ଗୁମର ପିଟିଯିବା (ଗୁପ୍ତ କଥା ଜଣାପଡ଼ିବା, ରହସ୍ୟ ଉଦ୍ୟାନନ) - ମୋ ସହିତ ଅଧିକ ଯୁକ୍ତି କରନ୍ତୁ ନାହିଁ; ଯଦି ବଢ଼ନ୍ତି, ତେବେ ମୁଁ ତୁମର ଗୁମର ପିଟାଇବାକୁ ବାଧ ହେବି ।
୧୬. ଗୋଡ଼ରୁ ପାଣି ମରିବା (ଥକିଯିବା) - ଚାଲି ଚାଲି ମୋ ଗୋଡ଼ରୁ ପାଣି ମରିଗଲାଣି । ମୁଁ ଆଉ ଚାଲି ପାରିବିନି ।
୧୭. ଗୋଡ଼ ଚେକିବା (ଜନ୍ୟତ ହେବା) - ସେ ଘରକୁ ଯିବା ପାଇଁ ଗୋଡ଼ ଚେକି ବସିଛି ।
୧୮. ଗୋଟିଏ ଚାଉଳରେ ଗଢା (ଅତି ସୁନ୍ଦର) - ପିଲାଚାର ଖୁଣିବାକୁ କିଛି ନାହିଁ । ସେ ଗୋଟିଏ ଚାଉଳରେ ଗଢା ।
୧୯. ଗୋଡ଼ ହାତ ନ ପାଇବା (କଳନା କରି ନପାରିବା) - ଆମ ଘର ପାଖ ପୋଖରୀଟି ଏବେ ଜଳପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଛି, ସେଥିରେ ପଶିଗଲେ ଗୋଡ଼ହାତ ପାଇବ ନାହିଁ ।
୨୦. ଗୋବର ଗଦାରେ କଇଁ ପୁଣିବା (ଅସମ୍ଭବ କଥା ଘଟିବା) - ତାହାପରି ପିଲା ଆମ ଅଞ୍ଚଳରେ ନାହିଁ । ଗୋବର ଗଦାରେ କଇଁ ପୁଣିବା ପରି ସେ ବଜ୍ରଶି ଘରେ ଜନ୍ମ ହୋଇଛି ।
୨୦୧. ଗୋଡ଼ ତଳର ଲୋକ (ନ୍ୟୁନ ଲୋକ) - ଆମେ ସବୁ ତାଙ୍କର ଗୋଡ଼ ତଳର ଲୋକ । ଅଧିକ କହି କି ଲାଭ ଅଛି ?
୨୦୨. ଗୋଡ଼ ଧରିବା (ବିଶେଷ ଅନୁରୋଧ କରିବା) - ବିପଦରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବାକୁ ହେଲେ ଅନ୍ୟର ଗୋଡ଼ ମଧ୍ୟ ଧରିବାକୁ ହୁଏ ।
୨୦୩. ଗୋବର ଗଣେଶ (ଗଜମୂର୍ତ୍ତି) - ସେ ଗୋଟିଏ ଗୋବର ଗଣେଶ । ତା'ଦେଇ କିଛି ହେବନି ।
୨୦୪. ଘଣ୍ଠ ଘୋଡ଼ାଇବା (୧) (ଲୁଚାଇବା) - ନିଜର ଅପକର୍ମକୁ ଘଣ୍ଠ ଘୋଡ଼ାଇବା ପାଇଁ ସେ ଆପ୍ରାଣ ଉଦ୍ୟମ କରୁଛନ୍ତି । (୨) (ରକ୍ଷା କରିବା) - ଭଗବାନ ତାକୁ ଘଣ୍ଠ ଘୋଡ଼ାଇ ରଖନ୍ତୁ, ଏହାହିଁ ପ୍ରାର୍ଥନା ।
୨୦୫. ଘରବୁଡ଼ା (ସେ ସମ୍ମର୍ଶ କ୍ଷତି କରେ) - ଦିଗମର ଅନେକ ଘର ମାଟିରେ ମିଶାଇଛି । ସେ ଘରବୁଡ଼ାକୁ ଆଦୌ ବିଶ୍ଵାସ ନାହିଁ ।
୨୦୬. ଘରବୁଡ଼ି ପାଣି ଆଶ୍ୱୁଏ (ଅବସ୍ଥା ଅସମ୍ଭବ ହେବା) - ଘରବୁଡ଼ି ପାଣି ଆଶ୍ୱୁଏ ହେଲାଣି, ଏତେବେଳେ ମନର ଦମ୍ଭ ହରାଇଲେ ସବୁ ସରିଯିବ ।
୨୦୭. ଘରପୋଡ଼ିରୁ କୁଟାଖିଏ ଗୋଟାଇବା (ସବୁ ନନ୍ଦହେବା ପୂର୍ବରୁ କିଛିଟା ଉଦ୍ଧାର କରିବ) - ବନ୍ୟାଜଳ ଗ୍ରାମରେ ପ୍ରବେଶ କଲାପରେ ଆମେ ଘରପୋଡ଼ିରୁ କୁଟାଖିଏ ଗୋଟାଇବା ପରି ଘର କିଛି ଜିନିଷପତ୍ର ନେଇ ଉଚ୍ଚ ସ୍ଥାନକୁ ପଳାଇଗଲୁ ।
୨୦୮. ଘର ଡିକି କୁମ୍ବୀର (ନିଜ ଲୋକ ଶତ୍ରୁ) - ତାଙ୍କ ଭାଇ ତାଙ୍କ ପତନର କାରଣ । ଘର ଡିକି କୁମ୍ବୀର, କାହାକୁ ଦୋଷ ଦିଆଯିବ ?
୨୦୯. ଘରେ ନ ପଶୁଶ୍ରୀ ମୁଣ୍ଡରେ ଚାଳ (କାମ ଆରମ୍ଭ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ବାଧା) - ତୋ କଥାରେ ଆଗକୁ ବଢ଼ିବା କଅଣ ? ସମସ୍ତେ ପରା ହାତ ହେଲେଣି । ଘରେ ନ ପଶୁଶ୍ରୀ ମୁଣ୍ଡରେ ଚାଳ ।
୨୧୦. ଚକ ଗଡ଼ିଲେ ବାର ହାତ (୧) (ବାହାନା ଦେଖାଇ ଖସି ପଳାଇବା) - ମୁଁ ଆଗ ତା' ହାବୁଡ଼ରୁ ଖସେ, ପରେ ଅନ୍ୟ କଥା ବିଚାର କରିବା, ଚକ ଗଡ଼ିଲେ ବାରହାତ, ସେ କ'ଣ ମୋତେ ଆଉ କେବେ ଧରି ପାରିବ ? (୨) (ହାତରୁ ଖସିଗଲେ ଆଉ ଧରିବା ଅସମ୍ଭବ) - ବହୁତ ଦିନ ଖୋଜିବା ପରେ ସେ ଆପେ ଧରାପଡ଼ିଛି । ଏତେବେଳେ ଯାହାକିଛି ଗୋଟାଏ ଫଳସଲା କର । ଚକ ଗଡ଼ିଲେ ବାରହାତ, ଏହାରୁ ଖସିଲେ ତୁ ଆଉ ତା'ର ଚିହ୍ନବର୍ଣ୍ଣ ପାଇପାରିବୁ ନାହିଁ ।
୨୧୧. ଚଷ୍ଟୁ କୁଟିବା (ଅସାର କତାରେ ମନ ଦେବା) - ତୁ ଯାହା କରୁଛୁ, କିଛି ତ ଫଳ ମିଳୁନି, କାହିଁକି ଚଷ୍ଟୁ କୁରୁଛୁ ।
୨୧୨. ଚଲୁ କରିଦେବା (ଆହୁସାତ କରିବା) - ସାମାନ୍ୟ ସୁଯୋଗ ପାଇଲେ ସେ ସବୁ ଚଲୁ କରିଦେବ । ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ସତର୍କ ରହିବାକୁ ହେବ ।
୨୧୩. ଚାରି ଦଉଡ଼ି କଟା କିମ୍ବା ରାଶିପୁଅ ଅନନ୍ତା କିମ୍ବା ଲଙ୍ଘନା କରୁରି (ଲଗାମହୀନ, ସମ୍ମର୍ଶ ବିଶ୍ଵାଙ୍ଗନା) - ଲୋକଟା ଗୋଟାପଣେ ଚାରି ଦଉଡ଼ି କଟା । ତାହା ପାଖରୁ ଉତ୍ତମ ଆଚରଣ ଆଶା କରିବା ଭୁଲ ।
୨୧୪. ଚାଲିଲା ଶଗଡ଼ରେ ହାତ ଦେବା (ଅତି ଦୁଷ୍ଟ, ଅତି ଚଞ୍ଚଳ) - କୁନିଆ ଚାଲିଲା ଶଗଡ଼ରେ ହାତ ପୂରାଇ ଦେବା ପିଲା, ତାହା ଉପରେ ସବୁବେଳେ ଆଖି ରଖିବାକୁ ହେବ ।
୨୧୫. ଚିତା କାଟିବା (୦କିବା) - ରାଧୁ ସମ୍ମର୍ଶ ଧୂର୍ତ୍ତ ଓ ଶଠ । ସେ ତା'ର ଜୀବନରେ ଅନେକଙ୍କୁ ଚିତା କାଟିଛି ।
୨୧୬. ଚିନିରୁହା ବଳଦ (ଫଳ ଭୋଗର ଆଶା ନରଖି କେବଳ କାମ କରିବା ରାତି) - ତୁ ମୋତେ ଏକ ଚିନିରୁହା ବଳଦ ଭାବିଲେ ଚଳିବନି, ମୋ ଉପରେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ନ୍ୟେ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ସେଥିରେ ମୁଁ କଅଣ ପାଇବି ଆଗ କହ ।
୨୧୭. ଚୋର ମନ ଗଣ୍ଠିରେ (ଚରିତ୍ର ବଦଳିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ) - ତାହାକୁ ଯେତେ ନାତିବାକ୍ୟ ଶୁଣାଇଲେ କିଛି ଲାଭ ନାହିଁ । ଚୋର ମନ ଗଣ୍ଠିରେ, ସୁଯୋଗ ପାଇବା ମାତ୍ରେ ସେ ତା'ର ଉଦେଶ୍ୟ ପୂରଣ କରିନେବ ।
୨୧୮. ଚୋରକୁ ମାନ କରି ଖପରାରେ ଖାଇବା (କାହା ପ୍ରତି ଅଭିମାନ କରି ଦୁଃଖ ଭୋଗ କରିବା) - ତାହା କଥାରେ ତୁମେ ଯିବା ଚାଲିଆସିବା ଚୋରକୁ ମାନକରି ଖପରାରେ ଖାଇବା ସମାନ ।

୧୯୯. ଛାଇକି ଛଥ ଘା ମାରିବା (ପ୍ରକୃତ କାରଣ ନ ଥାଇ କଲି କରିବା) - ତା' ପାଖରୁ ଦୂରେଇ ରହ, ସେ ଛାଇକି ଛଥ ଘା ମାରିବା ଲୋକ ।
୨୦୦. ଛାତିକି ଛାତି ଦେଇ (ସହଯୋଗ ପୂର୍ବକ) - ଲକ୍ଷ୍ୟ ବିପଦରେ ସେ ମୋ ସହିତ ଛାତିକି ଛାତି ଦେଇ ଛିଡ଼ା ହୋଇଛନ୍ତି ।
୨୦୧. ଛାତି ପତେଇବା (ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବା) - ସଂସାରରେ ବଞ୍ଚିବାକୁ ହେଲେ ବିପଦ ଆପଦକୁ ଛାତି ପତାଇ ସହିବାକୁ ହେବ ।
୨୦୨. ଛାଇ ପଡ଼ିଲେ ନାହିଁ ଡେଲ୍ଲିବା (ରଜ୍ରୀ କରିବା, ଅସହିଷ୍ଣୁ ହେବା) - ମୋ ଛାଇ ପଡ଼ିଲେ ତାଙ୍କର ନାହିଁ ଡେଲ୍ଲିଥାଏ, ମୁଁ କଅଣ କରିବି ?
୨୦୩. ଛାଇ ନ ମାଡ଼ିବା (ପାଖକୁ ନ ଯିବା) - ସେ ଭୟରେ ମୋ ଛାଇ ମାଡ଼ନ୍ତି ନାହିଁ ।
୨୦୪. ଛୁଅମାଛି ପରାକ୍ଷା କିମ୍ବା ଖୁଣ୍ଡିନାଶି ଦେଖିବା (ଚିକିନିଖି ପରାକ୍ଷା) - ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ ଛୁଅମାଛି ପରାକ୍ଷା କରି ଗଲେ ।
୨୦୫. ଛେଳି ଗୋଡ଼ରେ ଧାନ ମନ୍ଦିରାଜବା (ଅଯୋଗ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟଭାର ନ୍ୟସ୍ତ କରିବା) - ଛେଳି ଗୋଡ଼ରେ ଧାନ ମନ୍ଦିରାଜବା ସମ୍ବନ୍ଧ ନୁହେଁ । ତୁ ସେ ପିଲାଟା ଉପରେ ଘରର ଦାୟିତ୍ବ କିପରି ଛାଡ଼ିଦେଇଛୁ ?
୨୦୬. ଛେନାରୁ ଗୋପା ଛଡ଼ାଇବା କିମ୍ବା ଜିରାକୁ ଶିରା କାଡ଼ିବା (ସବୁ କଥାରେ ତୁଟି କାଡ଼ିବା, ସବୁବେଳେ ଦୋଷ କାଡ଼ିବା) - ତୋ ଦେଇ କିଛି ହବନି । ତୁ ଛେନାରୁ ଗୋପା ଛଡ଼ାଉଛୁ; ତେଣୁ କେଉଁ କାମଟା ପୂରା ହେବନି ।
୨୦୭. ଛାତି ପଥର କରିବା (ସବୁ ସହିବା) - ଯେତେ ବିପଦ ପଡ଼ିଲେ ସୁଦ୍ଧା ସେ ଛାତିକି ପଥର କରି ବସିଛନ୍ତି ତେଣୁ ସେ ଆଜି ଏତେ ଉଚ୍ଚରେ ।
୨୦୮. ଜଡ଼ାତେଲକୁ ମେଘା ବାଳ (ଖୁବ୍ ଆପଣାର) - ତୁ ତା'ର ସାଙ୍ଗ ଆଦୋ ଛାଡ଼ୁନ୍ତୁ । ଜଡ଼ାତେଲକୁ ମେଘାବାଳ, ଦେଖାଯାଉ ଏ ବନ୍ଧୁତା କେତେକାଳ ଯାଉଛି ।
୨୦୯. ଜପମାଳି (ସବୁବେଳେ ମନେପକାଇବା, ଘାରିହେବା) - ବିଦାୟ ବେଳର କଥା କେତେପଦକୁ ସେ ଜପମାଳି କରି ବସିଛନ୍ତି ।
୧୦୦. ଜଳତା ନିଆଁରେ କୁଟା ପକାଇବା (କଥାକୁ ବଡ଼ାଇବା, ଉଷ୍ଣାହିତ କରିବା) - ବିପଦର ମୀମାଂସା ନ କରି ଉର୍ଜମା କରିବା, ଜଳତା ନିଆଁରେ କୁଟା ପକାଇବା ସଙ୍ଗେ ସମାନ ।
୧୦୧. ଜୀବନ ମୁର୍ଛା (ଆପ୍ରାଣ ଉଦ୍ୟମ) - ସେ ନିଜର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ନିମିତ୍ତ ଜୀବନ ମୁର୍ଛା ଉଦ୍ୟମ ଚଳାଇଛନ୍ତି ।
୧୦୨. ଜୋକ ମୁହଁରେ ଲୁଣ (ଟାଣ ଭାଙ୍ଗିଦେବା) - ଅନାମ ଅସଲ କଥାଟା କହିଦେବା ପରେ ଜୋକ ମୁହଁରେ ଲୁଣ ଦେବା ପରି ଦନେଇ ପାଟିରେ ତାଲା ଲାଗିଗଲା ।
୧୦୩. ଜୋର ଯାହାର ମୁଲକ ତାହାର (ବଳ ପ୍ରଯୋଗ କରି ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିବ) - ଆପଣଙ୍କୁ ଏଣିକି ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସଂୟତ ହେବାକୁ ପଢ଼ିବ କାରଣ ଜୋର ଯାହାର ମୁଲକ ତାହାର ନୀତି ଆଉ କାମ ଦେବନି ।
୧୦୪. ଝାଳବୁହା ଧନ (କଷ୍ଟେପାର୍ଜିତ ଧନ) - ସେ ନିଜର ଝାଳବୁହା ଧନକୁ ମରଜ ମଜଳିସରେ ଉଡ଼ାଇବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନୁହନ୍ତି ।
୧୦୫. ଝିଣ୍ଟିକା ମାରି ବଣି ପୋଷିବା (କୌଣସି ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ବ୍ୟକ୍ତିର ସ୍ଵାର୍ଥସିଦ୍ଧି ପାଇଁ ଅନେକ ନିରୀହ ଲୋକଙ୍କ ସର୍ବନାଶ ଘଟାଇବା) - ଆପଣ ଝିଣ୍ଟିକା ମାରି ବଣି ପୋଷିବା ପରି ନିଜ ଦଳପତିଙ୍କ ସ୍ଵାର୍ଥସିଦ୍ଧି ପାଇଁ ସାଧାରଣ ଜନତାର ସ୍ଵାର୍ଥ ହାନି ଘଟାଇବା ଅତ୍ୟନ୍ତ ନିନ୍ଦନୀୟ ।
୧୦୬. ଝିମିଟି ଖେଳରୁ ମହାଭାରତ (ଛୋଟ କଥା ବଢ଼ି ବିରାଟ ଆକାର ଧାରଣ କରିବା) - ଆପୋଷ ବିବାଦକୁ ଧରି ବସିଲେ ଝିମିଟି ଖେଳରୁ ମହାଭାରତ ପରି ଦିନେ ଏକ ଅର୍ଥବିବାଦରେ ପରିଣାତ ହେବ ।
୧୦୭. '୦'ଅ ବୁଲିଯିବା (ସବୁ ଶେଷ ହୋଇଯିବା) - ଆପଣ ଯାହା କରୁଛନ୍ତି, ବିଚରାର '୦'ଅ ବୁଲିଯିବ ।
୧୦୮. ତାଳ କାଟିବା (ନିରାଶ୍ୟ କରିବା) - ସେ ଗୋଟି ଗୋଟି କରି ଲୋକଟାର ସବୁ ତାଳ କାଟି ସାରିଛନ୍ତି ।
୧୦୯. ତେଙ୍ଗା ମୁଣ୍ଡରେ ଠେଙ୍ଗା (ସମସ୍ତଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଉପରେ ବିପଦର ମାତ୍ରା ଅଧିକ ଥାଏ) - ଏ ଅଞ୍ଚଳରେ ଯାହା ଘଟିବ, ସମସ୍ତେ ତୋତେ ଦାୟୀ କରିବେ । କାରଣ ତେଙ୍ଗା ମୁଣ୍ଡରେ ଠେଙ୍ଗା ।
୧୧୦. ତୋଳ ପିଟିବା (ପ୍ରଚାର କରିବା) - ତୋତେ ସମସ୍ତେ ଚିହ୍ନିଛନ୍ତି । ତୁ ନିଜ ସପକ୍ଷରେ ଯେତେ ତୋଳ ପିଟିଲେ ବି ସେଥିରେ କେହି କାନ ଦେବେ ନାହିଁ ।
୧୧୧. ତୋଳ ଭିତରେ ମୁକ୍ତା (ଶତ୍ରୁ ଆମ ଘରେ ଗୁପ୍ତରେ ଲୁଟି ରହିବା) - ତୋ ପୁଅ ତ ସବୁ କଥା ବାହାରେ କହୁଅଛି । ତୋଳ ଭିତରେ ମୁକ୍ତା କାହାକୁ କହିବା ?
୧୧୨. ତିନି ତେର କରିବା (୦କିବା) - ତାହାକୁ ବିଶ୍ୱାସ ନାହିଁ । ତିନି ତେର କରିବାରେ ସେ ଧୂରନ୍ତର ।
୧୧୩. ତିନି ପାଞ୍ଜିରୁ ଯିବା (ସର୍ବନାଶ ଘଟିକା) - ତୁମେମାନେ ସମସ୍ତେ ଲାଗିପଡ଼ି ଯାହା କଲ, ତାହା କ'ଣ ଠିକ୍ ହେଲା ? ଲୋକଟା ତିନିପାଞ୍ଜିରୁ ଗଲା, ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କୁ କଅଣ ମିଳିଲା ?
୧୧୪. ତିନି ତୁଣ୍ଡରେ ଛେଳି କୁକୁର (ବହୁଲୋକ ମିଥ୍ୟା କହି ତାହାକୁ ସତ୍ୟ ବୋଲି ବାହିଲ କରିବା) - ତିନି ତୁଣ୍ଡରେ ଛେଳି କୁକୁର; ତେଣୁ ଅନ୍ୟର ନିଯା କରିବା ଅଭ୍ୟାସ ପରିହାର କର ।

୧୪୪. ତିଳକୁ ତାଳ କରିବା (କଥାକୁ ବଢ଼େଇ କରିବା) - ତିଳକୁ ତାଳ କରି ଭାଷଣ ଦେବା ତା'ର ଚରିତ୍ରଗତ ଗୁଣ; ତେଣୁ ତା' କଥା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଆଗୋପ କରିବା ଅନୁଚିତ ।
୧୪୫. ତୁଳସୀ ଦୂଇ ପତ୍ରରୁ ବାସେ (ଆରମ୍ଭ (ବାଲ୍ୟାବସ୍ଥା) ରୁ ସୁଗୁଣ ସୂଚନା ମିଳିବା) - ତୁଳସୀ ଦୂଇ ପତ୍ରରୁ ବାସିବା ପରି ନେତାଜୀ ସୁଭାଷ ଚନ୍ଦ୍ର ବୋଷଙ୍କ ପ୍ରତିଭା ପିଲାଦିନରୁ ଜଣା ପଡ଼ିଥିଲା ।
୧୪୬. ତେଳ ଘଡ଼ିକୁ ଆଶା, ପୁଅ ମୁଣ୍ଡକୁ ଆଶା (ବିନା ଖର୍ଚ୍ଚରେ ଅଭାବ ପୂରଣ କରିବାକୁ ଲାଭ) - ତୋର ତେଳଘଡ଼ିକୁ ଆଶା, ପୁଅ ମୁଣ୍ଡକୁ ଆଶା । ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ତୋର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପୂରଣ ହେବା ଆବୋ ସମ୍ଭବ ନୁହଁ ।
୧୪୭. ଦରା ଦେବା (ବିଶ୍ଵାସଯାତକତା କରିବା) - ତାଙ୍କୁ ଆବୋ ସାଜରେ ନିଅ ନାହିଁ । ସେ ବହୁଲୋକଙ୍କୁ ଦଗା ଦେଇଛି, ତୋତେ କ'ଣ ଛାଡ଼ିବ ?
୧୪୮. ଦରିଦ୍ର ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ("କ'ଣ କରିବା") ଏହି ପାଞ୍ଚଟି ଅକ୍ଷର) - କର୍ମ ପ୍ରତି ବିମୁଖ ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜ ଜୀବନରେ ଦରିଦ୍ର ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ଜପିବା ସ୍ବାଭାବିକ ।
୧୪୯. ଦାଉ ସାଧୁବା (ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବା) - ତୁ ବେଳ ଉଣି ଦାଉ ସାଧୁବାକୁ ବସିଛୁ । ମାତ୍ର ତୋର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପୂରଣ ହେବ ନାୟ୍ୟ
୧୪୧. ଦାନ ଉପରେ ଦକ୍ଷିଣା (ଲଗାତାର ଅପବ୍ୟୟ) - ଯାହା ତ ନେଇଛୁ, ଫେରାଇବାକୁ ନାହିଁ । ଏବେ ପୁଣି ମାଗୁଛୁ, କଅଣ ଦାନ ଉପରେ ଦକ୍ଷିଣା ?
୧୪୨. ଦାନାପାଣି ଉଠିବା (ଚାକିରି ଯିବା ବା ଜୀବିକା ନଷ୍ଟ ହେବା) - ନିଜର ଅପକର୍ମ ଯୋଗୁଁ ତାଙ୍କର ଏଠାରୁ ଦାନାପାଣି ଉଠିଲା; କିଏ କ'ଣ କରିବ ?
୧୪୩. ଦାନା ମାରିବା କିମ୍ବା ଦାନାରେ ଧୂଳିଦେବା (ଜୀବିକା ନଷ୍ଟ କରିବା) - ଆମ ଗାଁ ସରପଞ୍ଚ କେବେହେଲେ କୌଣସି ଲୋକର ଦାନା ମାରିବ ନାହିଁ ।
୧୪୪. ଦାନ୍ତ ନିକୁଟିବା (ଅତିଶ୍ୟ ବିନୀତ) - ଆପଣଙ୍କ ପାଖରୁ କିଛି ସାହାଯ୍ୟ ଆଶାରେ ସେ କେତେବେଳୁ ଦାନ୍ତ ନିକୁଟି ଛିଡ଼ାହୋଇଛି ।
୧୪୫. ଦାନ୍ତରେ କୁଟା ଦେବା (ଦୋଷ ସ୍ଵାକାର କରିବା) - ଲୋକଟା ଦାନ୍ତରେ କୁଟାଦେଇ ନେହୁରା ହେଲାଣି, ତାକୁ ଆଉ କି ଦଣ୍ଡ ଦେବ ?
୧୪୬. ଦାନ୍ତୁଡ଼ିର ହସିବା କାହିଁବା ସମାନ (କେବଳ ମୁହଁକୁ ଦେଖୁ ସମସ୍ତଙ୍କର ମନର ଭାବ ବୁଝିବା କଷ୍ଟକର) - ଦାନ୍ତୁଡ଼ିର ହସିବା କାହିଁବା ସବୁ ସମାନ; ତେଣୁ ତୁ କେବଳ ମୁହଁକୁ ଚାହଁ ତା'ର ମନ ତଳର ଦୁଃଖ କ'ଣ ବୁଝିବୁ ?
୧୪୭. ଦିଅଁ ଗଢ଼ୁ ଗଢ଼ୁ ମାଙ୍କଡ଼ (ଅତି ଯତ୍ନ ଦେବାକୁ ଯାଇ ବିକୃତ କରିବା) - ପୁଅ ମନେମନେ କଳା ଫୁଟେଉଛି, ଏଣେ ଦିଅଁ ଗଢ଼ୁ ଗଢ଼ୁ ମାଙ୍କଡ଼ କରି ଥୋଇଲାଣି ।
୧୪୮. ଦିଅଁ ଖାଇ ଖଚୁଲି ଗିଲିବା (ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହଡ଼ପ କରିବା) - ତାଙ୍କ ଉପରେ ଘରର ଦାୟିତ୍ୱ ଦେଇ ତୁ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ରହିବା ଆବୋ ଭଲ ନୁହଁ । କାରଣ ସେ ଯେଉଁଥିରେ ହାତ ଦେଇଛି; ଦିଅଁକୁ ଖାଇ ଖଚୁଲି ଗିଲିଛି ।
୧୪୯. ଦୀର୍ଘନିଶ୍ଚାସ ପକାଇବା (ଥକିଯାଇ ହାଇ ମାରିବା) - ସେ ଦୁର୍ବଳ ଥିବାରୁ କାମ କଲାବେଳେ ଥରକୁଆର ଦୀର୍ଘନିଶ୍ଚାସ ପକାଇ ତଳେ ବସିପଡ଼ୁଛନ୍ତି ।
୧୫୦. ଦୀପ ତଳ ଅନ୍ଧାର (ଅତି ପାଖରେ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ପଡ଼େ ନାହିଁ) - ଏତେ ବଡ଼ ଲୋକଟା ପାଖରେ ରହି ତୁ କଥିଲୁ ? ଆରେ, ଦୀପ ତଳ ଅନ୍ଧାର, ତୁ କଅଣ କରିବୁ ?
୧୫୧. ଦେଉଳକୁ ମୁକୁଶିଆଳି ବଳିବା (ବାହାର ଆଡ଼ମ୍ବର କରୁ କରୁ ମୂଳ ଜିନିଷକୁ ଉପେକ୍ଷା କରିବା) - ବିଭାଗର ଖର୍ଚ୍ଚ ଆଗକୁ ଅଛି । ତା ଆଗରୁ ତୁ ଯେମିତି ହାତ ମେଲା କଲୁଣି, ଦେଉଳକୁ ମୁକୁଶିଆଳି ବଳିଯିବା ପରି ମନେହେଉଛି ।
୧୫୨. ଦୋଘାଇରେ ପଡ଼ିବା (ବିଷମ ସମସ୍ୟାରେ ପଡ଼ିବା) - ତାଙ୍କର ଅବସର ଗ୍ରହଣ ସମୟ ଏତେ ପାଖେଇଲାଣି, ଅଥଚ ପିଲାଗୁଡ଼ାଙ୍କ ଥଇଥାନ ହୋଇପାରି ନାହାନ୍ତି । ତେଣୁ ସେ ଏବେ ଦୋଘାଇରେ ପଡ଼ିଛନ୍ତି, ତାଙ୍କୁ ବୁଦ୍ଧିବାଟ କିଛି ଦେଖାଯାଉ ନାହିଁ ।
୧୫୩. ଦେଖା ସୁନ୍ଦର କଖାରୁ ବଡ଼ (ବାହାରକୁ ଚହଟ ଚିକକଣ ଅଥଚ ଉତ୍ତର ଫର୍ମା) - ତୁ ମୋତେ ବିଦ୍ୟାଧର ପାଖକୁ ଯିବାକୁ କହୁଛୁ । ସେ ପରା ଦେଖା ସୁନ୍ଦର କଥାରୁ ବଡ଼, ତା' ଦେଇ କିଛି ହେବ ନାହିଁ ।
୧୫୪. ଧର୍ମବଳ ସାଜିବା (କପଟ ଧାର୍ମିକ ହେବା) - ସେ ଜୀବନଯାକ ନାନା ଅପକର୍ମ କରିଛନ୍ତି । ଏବେ ଯିବା ଆସିବା ବେଳକୁ ଧର୍ମବଳ ସାଜିଛନ୍ତି ।
୧୫୫. ଧର୍ମକୁ ଆଖିମିଟିକା ମାରିବା (ବେଶ ପାପ କରି ଚିକିତ୍ସା ପୁଣ୍ୟ କରିବା) - ଜନତାଙ୍କ ଠାରୁ ସର୍ବସ୍ଵ ଖାଇ ଏଠିସେଠି କଅଣ ଗୋଟିଏ ଦିନ'ଟା କାମ କରିଦେବା, ଧର୍ମକୁ ଆଖି ମିଟିକା ମାରିବା କଥା ସିନା ।

୧. ନିର୍ବୋଧ - ଏହି ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବା ରୂପିତ କ'ଣ ହେବ ?
 (କ) ଓଳିଆରୁ ଗଜା (ଖ) ଗୋବର ଗଣେଶ
 (ଗ) ଘୋଷା ବଳଦ (ଘ) ଅକଳ ଗୁଡୁମ
୨. ବିରାତି ଛିଙ୍କିବା - ରୂପିତିର ଅର୍ଥ କ'ଣ ?
 (କ) ଉପେକ୍ଷା କରିବା
 (ଖ) ବ୍ୟର୍ଥ ହେବା
 (ଗ) ଅନୁକୂଳ ବିଗିତିଯିବା
 (ଘ) ଚିନ୍ତିତ ହେବା
୩. ମୁହଁ ଦେବା - ରୂପିତିର ଅର୍ଥ କଣ ?
 (କ) ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବା (ଖ) ପ୍ରଶ୍ନୟ ଦେବା
 (ଗ) ନେହୁରା ହେବା (ଘ) ଅମାନ୍ୟ କରିବା
୪. ବିପଦ ନ ଆସୁଣୁ ସତର୍କ - ଏହି ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବା ରୂପିତି ଲେଖା ।
 (କ) ନଈ ସୁଅକୁ ବାଲି ବନ୍ଧ
 (ଖ) ନଈ ନ ଦେଖୁଣୁ ଲଙ୍ଗଳା
 (ଗ) ନଷ୍ଟୋଡ଼ିବନ୍ଧ
 (ଘ) ବାଆକୁ ବତା
୫. ଅତି ପୁରୁଣା - ଏହି ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବା ରୂପିତି ବାନ୍ଧ ।
 (କ) ଅନ୍ଧର ଲଉଡ଼ି
 (ଖ) ଓଳିଆରୁ ପତି ଗଜା
 (ଗ) ଆସିଆ କାଳର ମାସିଆ
 (ଘ) ନ ଦେଖିଲା ଓଉ ଛପନା
୬. ଭାଗ୍ୟଫଳ - ଏହି ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବା ରୂପିତି ବାନ୍ଧ ।
 (କ) କାଠିକର ପାଠ (ଖ) କପାଳ ଲିଖନ
 (ଗ) କରଛନ୍ତା (ଘ) କୁମ୍ଭୀର କାନ୍ଦଣା
୭. ବୃଥା ସ୍ଵପ୍ନ - ଏହି ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବା ରୂପିତି କଣ ?
 (କ) ଅଳଣା କଥା (ଖ) କପାଳ ଲିଖନ
 (ଗ) ଆକାଶ କୁସୁମ (ଘ) ଉପର ଠାଉରିଆ
୮. କ୍ଷୀଣ ଆସ୍ରୟ - ଏହି ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବା ରୂପିତି କଣ ?
 (କ) ଅନ୍ଧର ଲଉଡ଼ି (ଖ) ଅରକ୍ଷିତକୁ ଦଇବ ସାହା
 (ଗ) ବାଆକୁ ବତା (ଘ) ଆପଣା ସୁନା ଭେଣ୍ଟି
୯. ଦୁଃଖ ଉପରେ ଦୁଃଖ - ଏହି ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବା ରୂପିତି ବାନ୍ଧ ?
 (କ) କରା ଘା'ରେ ଚାନ୍ଦ ଦେବା
 (ଖ) କପାଳ ପାଟିବା
 (ଗ) ଆ ବଳଦ ମୋତେ ବିନ୍ଧ
 (ଘ) ବୋଝ ଉପରେ ନଳିତା ବିତା
୧୦. ଅସମ୍ବବ କଥା ସମ୍ବବ ହେବା - ଏହି ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବା ରୂପିତି କଣ ?
 (କ) ଆଖରେ ଧୂଳି ଦେବା
 (ଖ) ବାହାଘର ବେଳେ ବାଇଗଣ ରୋଇବା
 (ଗ) ଉଷ୍ଣନା ଧାନ ଗଜା ହେବା
 (ଘ) କୁହୁଡ଼ି ପହଞ୍ଚିବା
୧୧. ନାଆଁ ରଖିବା - ଏହା କି ପ୍ରକାର ରୂପି ?
 (କ) କୁଯାହୀନ (ଖ) ତୁଳନାମୂଳି
 (ଗ) କୁଯାଯୁକ୍ତ (ଘ) ଏଥରୁ କେଉଁଟି ନୁହେଁ
୧୨. ସବୁ ଶେଷ କରିଦେବା - ଏହି ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବା ରୂପିତି କଣ ?
 (କ) କଳାକନା ବୁଲେଇ ଦେବା
 (ଖ) ଚଳୁ କରିଦେବା
 (ଗ) ଖାଇବା ପଢ଼ରେ ଧୂଳି ଦେବା
 (ଘ) ଆଖରେ ଧୂଳି ଦେବା
୧୩. ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ରହିବା - ଏହି ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବା ରୂପିତି କଣ ?
 (କ) ଗୋଡ଼ ଟେକି ବସିବା
 (ଖ) କାନରେ ହାତ ଦେବା
 (ଗ) ଗାଲରେ ହାତ ଦେବା
 (ଘ) କାମରେ ହାତ ଦେବା
୧୪. ଭଲ ବେଳ ପଡ଼ିବା - ଏହି ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବା ରୂପିତି କଣ ?
 (କ) କପାଳ ପାଟିବା
 (ଖ) ବିରାତି କପାଳକୁ ଶିକା ଛିଣ୍ଣିବା
 (ଗ) କପାଳ ଖୋଲିବା
 (ଘ) ପିଠିରେ ପଡ଼ିବା
୧୫. ବାଟ ଭାଗିବା - ଏହି ରୂପିତି ଅର୍ଥ କଣ ?
 (କ) ଉପେକ୍ଷା କରିବା
 (ଖ) ଅପେକ୍ଷା କରିବା
 (ଗ) ବିରକ୍ତ ହେବା
 (ଘ) ଘୁଣା କରିବା
୧୬. ତଳେ ପକାଇବା - ଏହି ରୂପିତି ଅର୍ଥ କଣ ?
 (କ) ସୁନାମ ଅର୍ଜନ କରିବା
 (ଖ) ଅମାନ୍ୟ କରିବା
 (ଗ) ଛୋଟ କଥାକୁ ବଡ଼ କରିବା
 (ଘ) ଯଶ ରଖିବା

૧૭. મુણ્ણકુ તેનુંલિએ બિછા કામુકિબા - એહી રૂઢિચિર અર્થ કણ ?
 (ક) સુબિધા દેવા
 (ખ) પ્રતિશોધ નેવા
 (ગ) ભાષણ ચિત્તારે પડિબા
 (ઘ) રાગરે જર્જરિત હેવા
૧૮. હાત કરિબા - એહી રૂઢિચિર અર્થ કણ ?
 (ક) કોશલરે આયર કરિબા
 (ખ) કોશલરે જાંખાલગ્રસ્ત કરાયબા
 (ગ) કોશલરે જાંબિકારુ ઉહ્લેદ કરિબા
 (ઘ) નેહૂરા હેવા
૧૯. મન ઘર ધરિબા - એહી રૂઢિચિર અર્થ કણ ?
 (ક) કમ અસુબિધારુ યાલ બહુત અસુબિધારે પડિબા
 (ખ) અસુબિધારે પડી સચેતન હેવા
 (ગ) ખૂબ નિરાસ
 (ઘ) અભિજ્ઞતારુ શિક્ષા લાભ
૨૦. પટેલ હેવા - એહી રૂઢિચિર અર્થ કણ ?
 (ક) ન પચારુણુ કરિબા
 (ખ) ગોટાએ કથાકુ બારમાર પચારિબા
- (ગ) અથય કરિબા
 (ઘ) અનુમાન કરી કહિબા
૨૧. પિલાટિ એપરિ યે, યાહા કહિબિ તાહા કરિબા
 (ક) બણ બિલ્લુઆતિ
 (ખ) નજ નદેખુણુ લઙ્ગાલા
 (ગ) નછોડ બણા
 (ઘ) કરછૃઢા
૨૨. તા' બાપા ચિરદિન પાલું
 (ક) આખુ બુજિલે (ખ) બાટિ કાટિલે
 (ગ) બાટ ભાજીલે (ઘ) દાખ ઘાધિલે
૨૩. એ મો સંપર્ય ઉપરે.... |
 (ક) આખુ બુલાયલે (ખ) આખુ પાકાયલે
 (ગ) આખુ રખાયલે (ઘ) દૃષ્ટિ પકાયલે
૨૪. તાકુ આઉ કિછુ કુહ નાહીઁ, એ ઉયરે.... પઢિગલાણી।
 (ક) કલાકાઠ (ખ) જઢ
 (ગ) કલાકના (ઘ) મુછ્છા
૨૫. નાચિચ આજકર ... હોઇછું |
 (ક) કરછૃઢા (ખ) અન્ધર લઉંઢિ
 (ગ) જપામાનિ (ઘ) ગોબર ગણેશ

ઉત્તર

૧. (ખ) ૨ (ગ) ૩ (ક) ૪ (ઘ) ૫ (ખ) ૬ (ગ) ૭ (ઘ) ૮ (ગ) ૯ (ઘ) ૧૦ (ગ)
 ૧૧ (ગ) ૧૨ (ખ) ૧૩ (ક) ૧૪ (ગ) ૧૫ (ક) ૧૬ (ખ) ૧૭ (ગ) ૧૮ (ક) ૧૯ (ખ) ૨૦ (ખ)
 ૨૧ (ગ) ૨૨ (ક) ૨૩ (ખ) ૨૪ (ક) ૨૫ (ગ)